

DE
MILITAIRE SPECTATOR.

TIJDSCHRIFT

VOOR HET

LEGER IN NEDERLAND

EN DAT IN DE

OVERZEESCHE BEZITTINGEN.

ONDER HOOFDREDACTIE VAN

P. H. A. DE RIDDER,

KAPITEIN VAN DEN GENERALEN STAF.

83STE JAARGANG.

MET PLATEN EN KAARTEN.

UTRECHT.

A. W. BRUNA & Z^N

DE MILITAIRE SPECTATOR.

**Inhoud van den drie-en-tachtigsten Jaargang.
Nieuwe Serie.**

A

Aan de oud-Leeraren en oud-Cadetten der K. M. A.	Blz. 69.
Adrianopel, met het 10e Regiment Infanterie voor	„ 780.
Albanië, Indrukken uit, door SLUYS	Blzn. 393, 480.
ASSELBERGS, Ter nagedachtenis van L. W. J. K. THOMSON	Blz. 461.

B

Balkan-oorlog, De, van 1912—1913, door v. D., .	Blzn. 1, 81, 173, 263, 329, 489, 552, 643, 857.
BAS, D., De overgave van het Texelsch eskader op 4 Mei 1814	Blz. 564.
Beschieten van vliegtuigen door infanterie, Het, door KUYPER	„ 127.
Bevelvoering der Ned. Cavalerie, De, door van LAWICK	„ 377.
Bevoren mitrailleurs, door VERBERNE	„ 440.
BLOCK, d., Zelfstandigheid en commandovoering .	„ 23.
Boekaankondigingen :	
ALLÉHAUT, Essai sur la bataille. Principes et procédés .	Blz. 326.
Anuario del Instituto Geográfico Militar de la República Argentina	„ 773.
Archives militaires, Revue Trimestrielle	Blzn 459, 629.
AYMES, Comment on se bat au Maroc.	Blz. 390.
BANGAY, The elementary principles of wireless telegraphy	„ 908.
BEMELMANS, De beteekenis en de bestrijding der strep- tococcen.	„ 326.
BOEKE, Over breuk na herhaalde belasting	„ 545.
BOS, Aanhangsel op het leerboek der Tactiek HOOGEBOOM en POP. De strijd tegen den inlandschen vijand . .	„ 389.
BOUCHER, L'Allemagne en péril. Etude stratégique . .	„ 243.
CAMON, La fortification dans la guerre napoléonienne .	„ 546.
CASTELLI, D., Etudes de stratégie et de tactique générale	„ 77.
CULMANN, La couverture.	„ 387.
DÄHNE, Bausteine zur Flugbahn-und Kreisel-Theorie. .	„ 241.
DAILLE, Essai sur la doctrine stratégique allemande . .	„ 456.
Etat militaire de toutes les nations du monde 1914 . .	„ 390.
EYSTEN, De samenstelling onzer krijgsraden	„ 904.

GENEZ, Historique de la guerre souterraine	Blz. 546.
GERNANDT, Das Deutsche Heer	„ 458.
GRANDPREY, D., Remarques sur la défense de Port-Arthur	„ 74.
GREVE, D., Rapport van de Staatscommissie voor de verdediging van Nederlandsch-Indië	„ 159.
HAEFTEN, v., Het beheer, de belangen en de dienst der Koninklijke Marechaussee	„ 242.
HASSELBACH, Het tactisch gebruik van mitrailleurs	„ 72.
JAGER, D., Militaire aanwijzer en adresboek voor 's-Gravenhage	„ 323.
KESSLER, La guerre	„ 322.
KOERT, Lichamelijke voorgeoefendheid	„ 391.
LASSECE, Le devoir militaire	„ 458.
MAITROT, Les manoeuvres françaises du Sud-Ouest en 1913	„ 77.
MARTIN, Au coeur de l'Afrique équatoriale	„ 388.
MORDACQ, La guerre au XXe siècle. Essais stratégiques	„ 773.
MORELLE, Cinquante années de canon rayé	„ 388.
MORLIÈRE, Notes sur le canon de 75 et son règlement à l'usage des officiers de toutes armes	„ 241.
NIEUWENHUY, Het oorlogsvraagstuk toegelicht uit de leiding van het Deensche leger gedurende de laatste eeuwen	„ 838.
NIMFÜHR, Die Luftfahrt	„ 327.
NOËL, Lecture des cartes topographiques	„ 325.
PALAT, Bazaine et nos désastres en 1870.	„ 73.
QUANJER, De ziekenverpleger op het oorlogspad	„ 324.
RIPERT D'ALAUZIER, D., Sur les pas des alliés, Adrianople, Thrace, Macédoine	„ 322.
ROMAIN, Contribution à l'histoire de l'artillerie. Les responsabilités de l'artillerie française en 1870	„ 240.
ROUDIL, Petit questionnaire à l'usage des gradés et soldats des sections de mitrailleuses	„ 325.
ROYE, Méthode d'instruction du groupe d'Infanterie	„ 160.
SABRON, Het vorderen en verleenen van militairen bijstand	„ 905.
SABRON, In en om Coevorden in 1813—'14	„ 321.
SAINTE CHAPELLE, La conquête du Maroc (Mai 1911—Mars 1913).	„ 245.
SCHOEMAKER, Soldaten deugden	„ 390.
SLUIS, v. D., De vlootbasis en een en ander uit het rapport der Staatscommissie voor de verdediging van Ned.-Indië	„ 907.
Technisch tijdschrift. Maandblad gewijd aan de wetenschappelijke techniek en haar grensgebied	„ 459.
THOMASSON, D., Les grandes manoeuvres anglaises en 1913.	„ 324.
VANDEPUTE, Le chien militaire belge employé à la traction des mitrailleuses „Maxim”	„ 547.
VOSMAER, Taktische gegevens voor het Veldleger	„ 629.

BOEKHOLT, Eenige beschouwingen over: „Het gebruik van gewapend beton bij militaire verdedigingswerken”	Blz. 430.
BOER, D., Over dekking van artillerie en nog iets	„ 171.
BOEREE, Voorziening in de behoefte aan paarden	„ 800.
BOLTEN, Opmerkingen van een mitraillist	Blzn. 118, 182.
BRUYN, Het verslag der legercommissie	Blz. 51.

C

Cavaleriebrigade, Beschouwingen over het vraagstuk van de, door SEYFFARDT	Blzn. 299, 344.
Cavalerie-Brigade, Een, door v. D.	Blz. 271.
Cavaleriebrigade en geen cavalerie over de divisien verdeeld, door WIRIX	„ 505.
Cavalerie-divisie, Overzicht van eene Duitsche	„ 699.
Cavalerie, Gedachten over onze, door v. M.	„ 511.
Cavalerie in den veiligheidsdienst volgens V. V., De, door WIRIX	„ 291.

D

D. v., De Balkanoorlog van 1912—1913	Blzn. 1, 81, 173, 263, 329, 489, 552, 643, 857.
D. v., Een Cavalerie-Brigade.	Blz. 271.
DAM VAN ISSELT, v., Eene bijdrage tot de geschiedenis der Nederlandsche veld-artillerie	„ 416.
DAM VAN ISSELT, v., Samenwerking tusschen Infanterie en Artillerie	„ 594.
Dekking van artillerie, door SNOEK	„ 40.
Dekking van artillerie en nog iets, Over, door DE BOER	„ 171.
DOODEN, v., Een en ander over zoeklichten in den landoorlog	Blzn. 6, 101, 210, 362, 465.
DOORMAN, Enkele punten betreffende de opleiding van het personeel, meer in het bijzonder bij de bereden artillerie	Blz. 92.
Duitsche spoorwegnet sinds 1870, ten behoeve van den opmarsch aan de Westgrens. Enkele grepen uit de evolutie van het, door VAN VOORST TOT VOORST	„ 790.

E

Engelsche expeditieleger, De operatiën van het.	Blzn. 764, 867.
Europeesche Krijg van het jaar 1914. De groote.	„ 631, 751, 818, 884.

F

- FROGER, Groote manoeuvres in 1913. De stelling bij
Rijssen . . . . . Blz. 279.
FROGER, Oefening te Eindhoven in Juni 1913. . . . . „ 200.

G

- Gebruik der artillerie, Beginselen voor het, door
KUYPER . . . . . „ 351.
GELDER, D., De overgang van verlofsluitenants naar
het korps beroepsofficieren . . . . . „ 214.
GELDER, D., Het Reservekader . . . . . „ 191.
GELDER, D., Krijgsgeschiedkundige beschouwingen over
rivieren . . . . . „ 706.
Generalen Staf, Het honderdjarig bestaan van den
Nederlandschen, door HARDENBERG . . . . . „ 161.
Geperste vakwerkliggers en hunne toepassing bij
tijdelijke versterkingen, door SCHARROO . . . . . „ 220.
Geschiedenis der Nederlandsche veld-artillerie, Eene
bijdrage tot de, door VAN DAM VAN ISSELT . . . . . „ 416.
Gewapend beton bij militaire verdedigingswerken,
Eenige beschouwingen over het gebruik van, door
BOEKHOLT . . . . . „ 430.

H

- Handgemeen, eene legende? Het, door v. LAWICK . . . . . Blzn. 44, 132,
194, 303, 355.
HARDENBERG, Het honderdjarig bestaan van den Neder-
landschen Generalen Staf . . . . . Blz. 161.
HARSVELDT. Van het oorlogstooneel in Griekenland
in 1912 . . . . . Blzn. 583, 654.
HEYMAN, Verpleging van het veldleger . . . . . Blz. 32.
HINGMAN. Het Servische Roode Kruis . . . . . „ 107.
Historische verzameling aan de K. M. A. . . . . „ 314.
HONING, Paedagogiek en psychologie in het leger . . . . . „ 847.
Hoogere bevelvoering in Frankrijk, De voorbereiding
van de, door POP . . . . . „ 247.

I

- Inlichtings- (oriënterings-) organen bij de staven van
bereden artillerie, gemengde troepenafdeelingen
en infanterie, door ROËLL . . . . . Blzn. 63, 132.
Intendancewezen. Herinneringen en indrukken van
het Grieksche, door G. C. A. HARSVELDT . . . . . „ 583, 654.

K

Korte mededeelingen betreffende het Nederlandsch-Indische leger	Blz. 386.
Korte mededeelingen omtrent militaire zaken in verschillende landen	Blzn. 70, 150. 232, 315, 381, 449, 539, 622, 696, 771, 841, 897.
Krijgsgeschiedkundige beschouwingen over rivieren, door DE GELDER	Blz. 706.
KUYPER, Beginselen voor het gebruik der artillerie	„ 351.
KUYPER, Het beschieten van vliegtuigen door infanterie	„ 127.

L

LAWICK, v., De bevelvoering der Ned. Cavalerie in verband met de rede van den Minister van Oorlog in de Eerste Kamer op 20 Maart 1914	„ 377.
LAWICK, v., Het handgemeen, eene legende?	Blzn. 44, 132. 194, 303, 355.
Legercommissie, Het verslag der, door BRUYN	Blz. 51.
LINDEN, Het Reservekader	„ 18.

M

M. v., Gedachten over onze cavalerie	„ 511.
Marcheeren, Kan onze infanterie	„ 739.
Memoriam, In	„ 551.
Met het 10e Regiment Infanterie voor Adrianopol	„ 780.
Militaire opleiding ten onzent, Eene broodnoodige aanvulling in de	„ 402.
Militair politiek maandoverzicht	Blzn. 525, 609.
Mitrailleur van 1781, De.	Blz. 775.
MORKS, De Statistiek bij den N. B. v. L. O.	„ 703.

N

Nagedachtenis van L. W. J. K. THOMSON, Ter, door ASSELBERGS	„ 461.
NAGEL, v. D. De verpleging van de burgerbevolking, te Parijs gedurende den oorlog van 1870—71.	„ 661.
Nederlandsch-Indië en de oorlog, door v. D. WEYDEN.	„ 873.

O

Oefening te Eindhoven in Juni 1913, door FROGER.	„ 200.
Operatiën van het Engelsche expeditieleger, De.	Blzn. 764, 867.
Opleiding van het personeel, Enkele punten betreffende de, door DOORMAN	Blz. 92.

- Opmerkingen van een mitraillist, door BOLTEN . . . Blzn. 118, 182.
 Overzicht van Buitenlandsche Tijdschriften.
 (Heeft eene *afzonderlijke, doorloopende pagineering.*)
 Overzicht van eene Duitsche cavaleriedivisie op oorlogsvoet. . . . . Blz. 699.

P

- Paedagogiek en psychologie in het leger, door HONING. . . . . " 847.
 POP, De voorbereiding van de hoogere bevelvoering in Frankrijk . . . . . " 247.
 Psychologie gedoceerd worden aan onze instellingen van militair onderwijs, Moet, door ROUFFAER . . . . . " 259.
 Psychologie gedoceerd worden aan onze inrichtingen van militair onderwijs, Waarom moet, door ROUFFAER . . . . . " 577.

R

- Reservekader, Het, door LINDEN . . . . . " 18.
 Reservekader, Het, door DE GELDER . . . . . " 191.
 ROËLL, Inlichtings-(oriënterings-)organen bij de staven van bereden artillerie, gemengde troepenafdeelingen en infanterie. . . . . Blzn. 63, 132.
 ROMEYN, Eene broodnoodige aanvulling in de militaire opleiding ten onzent . . . . . Blz. 402.
 Roode Kruis, Het Servische, door HINGMAN . . . . . " 107.
 ROUFFAER, Moet Psychologie gedoceerd worden aan onze instellingen van militair onderwijs? . . . . . " 259.
 ROUFFAER, Waarom moet m. i. psychologie gedoceerd worden aan onze inrichtingen van militair onderwijs? . . . . . " 577.

S

- Samenwerking tusschen Infanterie en Artillerie, door VAN DAM VAN ISSELT . . . . . " 594.
 SCHARROO, Geperste vakwerkliggers en hunne toepassing bij tijdelijke versterkingen . . . . . " 220.
 SEYFFARDT, Beschouwingen over het vraagstuk van de cavaleriebrigade . . . . . Blzn. 299, 344.
 SLUYS, Indrukken uit Albanië . . . . . " 393, 480.
 SNOEK, Dekking van artillerie . . . . . Blz. 40.
 Statistiek bij den N. B. v. L. O., De, door MORKS. . . . . " 703.
 Stelling bij Rijssen, De, door FROGER . . . . . " 279.

T

Texelsch eskader op 4 Mei 1814, De overgave van
het, door DE BAS . . . . . Blz. 564.

V

VELDHUYZEN, Zomer-oefeningskampen . . . . . „ 744.
 VERBERNE, Bevroren mitrailleurs . . . . . „ 440.
 Verlofsluitenants naar het korps beroepsofficieren,
 De overgang van, door DE GELDER . . . . . „ 214.
 Verpleging van de burgerbevolking te Parijs, gedu-
 rende den oorlog van 1870—71, De, door v. D. NAGEL. „ 661.
 Verpleging van het veldleger, door HEYMAN . . . . . „ 32.
 Vliegtuigen in dienst der artillerie. . . . . „ 444.
 Voorziening in de behoefte aan paarden, door BOEREE. „ 800.
 VOORST TOT VOORST, v., Enkele grepen uit de evo-
 lutie van het Duitsche spoorwegnet sinds 1870,
 ten behoeve van den opmarsch aan de Westgrens. „ 790.

W

Weduwen- en Weezenkas voor de officieren van
de landmacht, Mededeelingen van de directie der. Blzn. 149, 312.
 WEYDEN, v. D., Nederlandsch-Indië en de oorlog. . . . . Blz. 873.
 WIRIX, Cavaleriebrigade en geen cavalerie over de
divisiën verdeeld . . . . . „ 505.
 WIRIX, De cavalerie in den veiligheidsdienst vol-
gens V. V. . . . . „ 291.

Z

Zelfstandigheid en commandovorming, door DE
BLOCK . . . . . „ 23.
 Zoeklichten in den landoorlog. Een en ander over,
door v. DOODEN . . . . . Blzn. 6, 101, 210, 362, 465.
 Zomer-oefeningskampen, door VELDHUYZEN . . . . . Blz. 744.

SUPPLEMENTEN

bij den Jaargang 1914.

- Nº. 1. Een russisch verhaal van den veldtocht in Noord-Holland in
1799, door H. A. RITTER.
 „ 2. Het beleg van Adrianopel, door D. VAN DEN BERG.
 „ 3. Het Nederlandsche velddienstvoorschrift 1914. Beschouwingen
en krijgsgeschiedkundige toelichtingen, door P. J. VAN MUNNEKREDE.
 „ 4. Op welk tijdstip heeft maarschalk NEY in Juni 1915 bevel
ontvangen, om Quatre-Bras te bezetten? door G. J. W. KOOLE-
MANS BEYNEN.